

IN GESPREK

'Belangrijk dat bollenteelt certificeert'

MPS komt met een vernieuwd certificatie-schema voor MPS ABC. De instantie hoopt dat ook de droogverkoop meegaat in de certificering. "Het is belangrijk dat na de broeierij ook de bollenteelt wordt gecertificeerd", zegt programmamanager Martine Holtkamp. "Wie binnen vijf jaar geen certificaat heeft, vangt waarschijnlijk een centje minder", vult areamanager Raymond Scheepens van MPS aan.

Martine Holtkamp
PROGRAMMAMANAGER
Raymond Scheepens
AREAMANAGER

Programmamanager Martine Holtkamp werkt sinds een jaar voor MPS. Ze is volop bezig met het nieuwe certificatieschema voor MPS-ABC. Voor de bloembollenteelt staat Raymond Scheepens haar bij. De areamanager is 11 jaar betrokken bij MPS. De organisatie heeft als doel kwaliteit en duurzaamheid van tuinbouwbedrijven meetbaar en aantoonbaar te maken. Door het opstellen van de schema's stelt MPS bedrijven in staat duidelijk te maken dat duurzaam wordt gewerkt. Dat wordt na een succesvolle audit bekrachtigd met een certificaat voor de teelt en voor de handel.

Tekst: Hans van der Lee | Fotografie: René Faas

Was dat nodig, een nieuw certificeringsschema?

Holtkamp: "De eisen van de markt worden scherper en om daaraan te blijven voldoen was vernieuwing nodig. MPS-ABC heeft een tijd stil gestaan. Bedrijven moeten blijven voldoen aan markteisen en dat vraagt meer transparantie. Actuele registratie op gewasniveau is daarbij het belangrijkste."

Scheepens: "Certificering is gelukkig niet vreemd meer in de sector, maar het wordt inmiddels een verplichting onder druk van de markt en de maatschappij."

Holtkamp: "Deze vernieuwing stelt de koplopers die de certificering al lang geleden omarmden, in staat om nieuwe ambities waar te maken."

Verplicht vanuit de maatschappij? De vraag naar gecertificeerde bollen valt nog niet mee, zeggen telers.

Scheepens: "De consument wil inmiddels wel gecertificeerde producten, met name de millennials (generatie geboren tussen 1981 en 2000, red.) zijn zich heel bewust van de impact op het milieu. Wij zien ook dat de druk en invloed van niet-gouvernementele organisaties als Stichting Natuur en Milieu en Greenpeace op de retail toeneemt. Je moet iets doen als kweker en die stappen worden ook gezet. De sector is ook bewuster bezig. De grote bedrijven zijn al even geleden begonnen, maar je ziet dat nu ook de middenmoot en de kleinere bedrijven starten. Zijn het de huidige ondernemers

niet, dan zijn het de opvolgers wel die geen twijfels hebben over het nut van registreren en certificeren. Dat moet ook. Het levert misschien geen hogere prijs op, maar wie niet binnen vijf jaar is gecertificeerd, krijgt straks een centje minder voor zijn product."

Holtkamp: "Daarom is er inmiddels ook een groter aanbod van gecertificeerde bollen en bolbloemen. Dat bewust bezig zijn en verduurzamen is ook wat wij willen stimuleren als MPS. Je ziet het terug in de sector, die de afgelopen tien jaar steeds minder gewasbeschermingsmiddel is gaan gebruiken. Daardoor verdienen ze meer MPS-punten, maar voor de ondernemers is vooral ook belangrijk dat ze minder geld uitgeven. Er is een verandering bezig."

Wat is er eigenlijk nieuw aan het schema?

Holtkamp: "We gaan van een perioderegistratie, dus wat is de afgelopen vier weken totaal is gebruikt, naar een registratie op toepassingsniveau. Dus: Wat heb ik waar en wanneer gebruikt en hoeveel. Er kan straks ook meer worden geregistreerd dan nu, het is een uitgebreide vorm van het spuitboekje. Het is ook de bedoeling dat zo de hele keten in beeld komt. Zo wordt in het nieuwe systeem bijvoorbeeld ook de aankoop van uitgangsmateriaal vastgelegd, omdat er extra punten te verdienen zijn voor het gebruik van gecertificeerd uitgangsmateriaal. Ook dat leidt tot meer inzicht."

Gaan de controles, de audits van MPS, ook veranderen?

Scheepens: "Onze controles worden meer risicogericht." Holtkamp legt uit: "Er geldt een betrouwbaarheidsindex, want de registratie moet betrouwbaar zijn. In principe wordt eens per drie jaar een bedrijfsaudit gedaan en eens per jaar wordt een monster genomen van het gewas. Als gegevens niet of te laat worden ingeleverd door de ondernemer, wordt de betrouwbaarheidsindex van het bedrijf lager. Hetzelfde geldt als in het monster niet-geregistreerde stoffen worden gevonden. Als de registratie minder betrouwbaar blijkt, nemen we twee keer per jaar een monster en bij onbetrouwbare registratie doen we jaarlijks een bedrijfsaudit. Wie dus alles volgens het boekje doet, wordt beloond met minder controles."

De extra controles leveren de ondernemer extra kosten op?

Holtkamp: "De extra lasten liggen inderdaad bij de MPS-deelnemer. Hoe hoger het bedrijf op de betrouwbaarheidsindex scoort, hoe beperkter de audits. Voordeel is wel dat een bedrijf ieder jaar weer met een schone lei start. Dat is telkens een kans om het aantal monsternames te beperken, want zo worden betrouwbare kwekers beloond."

Scheepens: "Die verantwoordelijkheid ligt duidelijk bij de kweker."

Sjoemelen is met een nauwkeurigere registratie verleden tijd?

Scheepens: "In het schema zit ook een uitbreiding van de traceerbaarheid van de bollen. Er wordt precies bijgehouden wat zelf is geproduceerd aan bollen, hoeveel uitval er is en wat eventueel is bijgekocht. Die bijgekochte bollen zijn niet automatisch MPS-gecertificeerd."

Holtkamp: "Het klinkt misschien als veel meer werk, maar we gaan het de kwekers ook makkelijker maken. Bovendien vragen we niet alleen gegevens van de kweker, de ondernemer kan zelf ook iets doen met de verzamelde gegevens. Nu is het nog zo dat een deelnemer ieder kwartaal een pdf met een overzicht krijgt. Volgend jaar moet er een interactief systeem komen dat op ieder moment te raadplegen is. De informatie kan worden gebruikt om de bedrijfsvoering bij te sturen, het wordt een beter stuk managementgereedschap."

Gereedschap? Hoe dan?

Scheepens: "MPS heeft een berg data van alle deelnemers, over gewasbeschermingsmiddelen- en meststoffengebruik bijvoorbeeld én we kunnen bijdragen aan het positieve verhaal over de sector. Wij kunnen het verbruik tot op bedrijfsniveau inzichtelijk maken en bedrijven kunnen het eigen verbruik vergelijken met andere deelnemers."

Holtkamp: "Zo komen kosten van verbruik en voorraad beter in beeld. Het biedt de ondernemer meer inzicht in de bedrijfsvoering. De gegevens dragen bij aan het nauwkeuriger vaststellen van de kostprijs. Als je toch al registreert, kun je toch ook iets doen met die gegevens."

Wanneer wordt het vernieuwde registratieschema ingevoerd?

Holtkamp: "Komend jaar wordt gebruikt voor de overstap en in 2021 wordt gecontroleerd op basis van de nieuwe eisen. We beginnen met de stappen die noodzakelijk zijn voor de certificering. De rest, die handig is voor de bedrijfsvoering, volgt daarna zo snel mogelijk. We houden daarbij steeds voor ogen dat het eenvoudig moet zijn om te registreren. We pakken de pijnpunten het eerst aan."

Pijnpunten?

Holtkamp: "Het opzetten van het teeltplan is nu tamelijk ingewikkeld. Dat wordt in de nieuwe registratie-omgeving

‘Uiteindelijk doel is een duurzaam product in de schappen’

een stuk gebruiksvriendelijker. Het invoeren van de verbruiksregistraties moet straks eenvoudig te doen zijn op een smartphone of tablet. Voor de nieuwe registratie was de brede groep kwekers wel een uitdaging. Er zit van alles tussen. Van kwekers die vooral een soort telen, tot bedrijven met vele partijen."

Scheepens: "De klant richt straks zijn of haar eigen omgeving in en kan naar behoefte modules aan- of uitzetten. Wie MPS-ABC gecertificeerd is, kan de opties voor MPS-GAP onzichtbaar maken. Zo ontstaat geen verwarring over de verplichtingen en is de registratie overzichtelijker."

Scheepens: "We zijn straks ook meer toegespitst op de bollen. MPS is begonnen als sierteeltkeurmerk, voornamelijk voor de potplanten en snijbloemen. We houden nu meer rekening met bollen en bolbloemen, met betere registratie voor kistenbroei, ontsmetting en contractteelt."

Holtkamp: "Het is een lopend proces, dat we steeds verbeteren. Als de basis staat, werken we verder."

Wordt de handel ook meegenomen bij de vernieuwing?

Scheepens: "Uiteraard. We zijn voortdurend met de retail in gesprek en er zijn klantenpanels betrokken bij het opstellen van registratie-eisen. We willen tenslotte zelf ook weten of we goed bezig zijn. Uiteindelijk doel is een duurzaam product in de schappen. Dat is nu alleen te zien aan een logo, maar uiteindelijk moet het product digitaal te volgen zijn." ♦